

Sygn. akt IV CZ 44/19

POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Owczarek

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa L. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko P. Z.

o wydanie i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 14 czerwca 2019 r.,

zażalenia pozwanego

na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 15 marca 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

**oddala zażalenie, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach
postępowania zażaleniowego sądowi, który wyda orzeczenie
kończące postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 15 marca 2018 r. Sąd Apelacyjny na skutek apelacji strony powodowej uchylił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 28 października 2016 r. i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania. W ocenie Sądu Apelacyjnego, zasadny był podniesiony w apelacji zarzut pozbawienia strony powodowej możliwości obrony swych praw i spowodowanej tym nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym (art. 379 pkt 5 k.p.c.).

W zażaleniu wniesionym na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c., pozwany zakwestionował zasadność wydania przez Sąd Apelacyjny na skutek apelacji strony powodowej wyroku kasatoryjnego, tj. uchylającego zaskarżony apelacją wyrok i przekazującego sprawę Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W toku rozpoznawania zażalenia wniesionego na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. Sąd Najwyższy bada w zasadzie tylko to, czy przyjęta przez sąd drugiej instancji przyczyna uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania odpowiada jednej z przewidzianych w art. 386 § 2 i § 4 k.p.c. podstaw wydania orzeczenia kasatoryjnego. Jedynie w tych przypadkach, w których sąd drugiej instancji uznał – tak jak w niniejszej sprawie – postępowanie przed sądem pierwszej instancji za nieważne, ocenie Sądu Najwyższego podlega także zasadność tego uznania (art. 386 § 2 k.p.c.); bada on tu więc, czy nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji rzeczywiście wystąpiła (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2014 r., V CZ 3/14).

Stwierdzone w zaskarżonym wyroku pozbawienie strony powodowej możliwości obrony swych praw w postępowaniu przed Sądem Okręgowym rzeczywiście wystąpiło.

Jak ustalił Sąd Apelacyjny, w dniu 26 września 2016 r. Sąd Okręgowy odroczył rozprawę do 28 października 2016 r. Rozprawę w dniu 28 października wyznaczono na 12.30. Jednakże w tym dniu o godzinie 12.05 sekretariat Dyrektora Sądu Okręgowego został powiadomiony o podłożeniu bomby w budynku, w którym miała się odbywać rozprawa. W związku z tym podjęto niezwłocznie odpowiednie działania prewencyjne, m.in. zakazano wpuszczania do budynku osób z zewnątrz. Wprawdzie rozprawa, mimo to odbyła się w zaplanowanym terminie (została zamknięta o 12.33:31) i doszło do ogłoszenia przez Sąd Okręgowy wyroku (zatrzymano rejestrację z ogłoszenia wyroku o 12.44:51), jednak pełnomocnik strony powodowej nie wziął udziału w rozprawie, wskutek – jak ustalił Sąd Apelacyjny, i co nie zostało skutecznie zakwestionowane w zażaleniu pozwanego – niemożności wejścia do gmachu sądu ze względu na ogłoszony „alarm bombowy”.

Niezawiniona nieobecność pełnomocnika strony powodowej na rozprawie w dniu 28 października 2016 r. i spowodowana tym niemożność zajęcia przez niego stanowiska na tej rozprawie, bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy, dawała podstawy do stwierdzenia pozbawienia strony powodowej możliwości obrony swych praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2002 r., V CKN 1057/00).

Ze względu na bezzasadność zażalenia, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji, a rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawił, zgodnie z art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., sądowi, który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

aj